

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра Транспортних технологій та засобів у АПК

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)
Братішко В.В.
“___” _____ 2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри транспортних
технологій та засобів у АПК
протокол №___ від “___” _____ 2025 р.
Завідувач кафедри Савченко Л.А.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Автомобільний транспорт
Калінін Є.І.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Правила дорожнього руху та безпека автотранспортних засобів

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 274 Автомобільний транспорт

Освітня програма: Автомобільний транспорт

Факультет: Механіко-технологічний

Розробники: доцент **Колосок І.О., к.п.н., доцент**

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Проблема забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні за останні роки набула актуального характеру. Економіка, що розвивається з одного боку, стимулює розвиток і розширення автомобільних перевезень, з іншого боку – несе негативні наслідки, а саме: зростання числа дорожньо-транспортних подій, збільшення кількості загиблих і поранених, забруднення оточуючого середовища, збільшення економічних збитків.

Правила дорожнього руху (в подальшому – Правила) є основою єдиної нормативної бази із забезпечення ефективності транспортного процесу і безпеки дорожнього руху в системі “водій-автомобіль-дорога-середовище” (ВАДС) та її елементах. Правила – це зведення положень, установок і приписів, що визначають порядок дорожнього руху.

Правила відповідно до Закону України “Про дорожній рух” встановлюють єдиний порядок дорожнього руху на всій території України. Інші нормативні акти, що стосуються особливостей дорожнього руху (перевезення спеціальних вантажів, експлуатація транспортних засобів окремих видів, рух на закритій території тощо), ґрунтуються на вимогах Правил.

Завданням дисципліни є вивчення Правил дорожнього руху України, формування спеціальних умінь та навичок щодо використання засобів регулювання руху, забезпечення порядку дорожнього руху, вибору безпечної швидкості руху у конкретних дорожніх ситуаціях тощо. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: правила дорожнього руху; застосовувати набуті знання в практиці організації безпечного перевезення вантажів та пасажирів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	274 «Автомобільний транспорт»	
Освітня програма	«Автомобільний транспорт»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	180 год.	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	45 год.	
Практичні, семінарські заняття	45 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – формування спеціальних знань та уявлень із положень, приписів і настанов, що визначають порядок дорожнього руху в Україні.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту та їх систем;

СК 8. Здатність організовувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів;

СК 9. Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію;

ПРН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів;

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів;

ПРН 16. Організовувати експлуатацію автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. <i>Регулювання дорожнього руху</i>													
Тема 1. Загальні положення ПДР	1	12	4	2			6						
Тема 2. Обов'язки і права	2	12	2	4			6						

водіїв механічних транспортних засобів													
Тема 3. Обов'язки і права пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	3	12	4	2			6						
Тема 4. Регулювання дорожнього руху. Попереджувальні знаки та знаки пріоритету	4	12	2	4			6						
Тема 5. Регулювання дорожнього руху. Заборонні та наказові знаки	5	12	4	2			6						
Тема 6. Регулювання дорожнього руху. Інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків	6	12	2	4			6						
Тема 7. Регулювання дорожнього руху. Дорожня розмітка та дорожнє обладнання	7	12	4	2			6						
Тема 8. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	8	12	2	4			6						
Разом за модулем 1	96		2	2			48						
Модуль 2. Початок руху та зміна його напрямку													
Тема 1. Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку	9	12	4	2			6						
Тема 2. Розташування транспортних засобів на дорозі	10	12	2	4			6						
Тема 3. Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін	11	12	4	2			6						
Тема 4. Зупинка та стоянка	12	12	2	4			6						
Тема 5. Проїзд перехресть	13	12	4	2			6						
Тема 6. Переваги маршрутних транспортних засобів. Проїзд пішохідних переходів і зупинок транспортних засобів, рух	14	12	2	4			6						

через залізничні переїзди.													
Тема 7. Перевезення пасажирів. Перевезення вантажу	15	12	3	3			6						
Разом за модулем 2	84		2 1	2 1			42						
Усього годин	180		4 5	4 5			90						
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в навчальному плані)													
Усього годин	180		4 5	4 5			90						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення ПДР	4
2	Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів	2
3	Обов'язки і права пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	4
4	Регулювання дорожнього руху. Попереджувальні знаки та знаки пріоритету	2
5	Регулювання дорожнього руху. Заборонні та наказові знаки	4
6	Регулювання дорожнього руху. Інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків	2
7	Регулювання дорожнього руху. Дорожня розмітка та дорожнє обладнання	4
8	Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2
9	Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку	4
10	Розташування транспортних засобів на дорозі	2
11	Швидкість руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Обгін	4
12	Зупинка та стоянка	2
13	Проїзд перехресть	4
14	Переваги маршрутних транспортних засобів. Проїзд пішохідних переходів і зупинок транспортних засобів, рух через залізничні переїзди.	2
15	Перевезення пасажирів. Перевезення вантажу	3

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення ПДР	2
2	Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів	4
3	Обов'язки і права пішоходів, пасажирів, вимоги до велосипедистів, до осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин	2
4	Попереджувальні знаки та знаки пріоритету	4
5	Заборонні та наказові знаки	2
6	Інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків	4
7	Дорожня розмітка та дорожнє обладнання	2
8	Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	4

9	Попереджувальні сигнали. Початок руху та зміна його напрямку	2
10	Розташування транспортних засобів на дорозі	4
11	Швидкість руху, дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд, обгін,	2
12	Зупинка та стоянка	4
13	Проїзд перехресть,	2
14	Переваги маршрутних транспортних засобів, проїзд пішохідних переходів і зупинок транспортних засобів, рух через залізничні переїзди	4
15	Перевезення пасажирів, перевезення вантажу	3

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рух транспортних засобів із спеціальними сигналами	10
2	Користування зовнішніми світловими приладами	10
3	Буксирування та експлуатація транспортних составів	10
4	Навчальна їзда	5
5	Рух транспортних засобів у колонах	5
6	Рух у житловій та пішохідній зоні	5
7	Рух по автомагістралях та дорогах для автомобілів	5
8	Рух по гірських дорогах і на крутих спусках	5
9	Міжнародний рух	5
10	Номерні, розпізнавальні знаки, написи і позначення	10
11	Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання	15
12	Окремі питання дорожнього руху, що потребують узгодження	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист звітів з практичних робіт;
- самооцінювання.

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити)*:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Регулювання дорожнього руху		

Практична робота 1	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Загальні положення” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 2	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Обов’язки і права водіїв механічних транспортних засобів” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 3	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділах “Обов’язки і права пішоходів”, “Обов’язки і права пасажирів”, “Вимоги до велосипедистів”, “Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 4	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Регулювання дорожнього руху – попереджувальні знаки та знаки пріоритету ” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 5	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Регулювання дорожнього руху – заборонні та наказові знаки” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 6	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Регулювання дорожнього руху – інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички до дорожніх знаків” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП.	5
Практична робота 7	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Регулювання дорожнього руху – дорожня розмітка, дорожнє обладнання” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП.	10
Практична робота 8	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП.	10
Самостійна робота 1	Звіт у вигляді реферату	20

Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Початок руху та зміна його напрямку		
Практична робота 9	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділах “Попереджувальні сигнали” та “Початок руху та зміна його напрямку” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП.	5
Практична робота 10	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Розташування транспортних засобів на дорозі” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП.	10
Практична робота 11	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділах “Швидкість руху”, “Дистанція, інтервал, зустрічний роз’їзд” та “Обгін” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	10
Практична робота 12	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Зупинка та стоянка” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	10
Практична робота 13	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділі “Проїзд перехресть”, у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 14	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділах “Переваги маршрутних транспортних засобів”, “Проїзд пішохідних переходів та зупинок транспортних засобів” та “Рух через залізничні переїзди” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Практична робота 15	Приклади порушень учасниками дорожнього руху вимог ПДР, які наведені у розділах “Перевезення пасажирів” та “Перевезення вантажу” у вигляді 5 рисунків, що призводять до ДТП	5
Самостійна робота 2	Звіт у вигляді реферату	20
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1004>);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Правила дорожнього руху. Офіційне видання. – Харків: Моноліт, 2025. – 88 с.
2. Головний сервісний центр МВС. URL: <https://hsc.gov.ua/>
3. Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. URL: <https://restoration.gov.ua/>
4. Правила дорожнього руху. URL: <http://monolith.in.ua/pdd/onlayn-pdr-ukrayini-ukrayinskoyu-movoyu/>
5. Правила дорожнього руху. URL: <https://vodiy.ua/pdr/1/>
6. Правила дорожнього руху. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr>